

Obsah

ÚVODNÍ SLOVO	8
ZDROJE A ODKAZY K DOPLŇKOVÝM INFORMACÍM UVÁDĚNÝM V UČEBNICI	8
SEZNAM TÉMAT	9
VEŘEJNÁ SPRÁVA A SPRÁVNÍ VĚDA	10
ZÁKLADNÍ VYMEZENÍ PRÁVA	10
<i>Všeroběžný pojem práva</i>	10
<i>Třídění práva do právních odvětví podle předmětu</i>	10
POJMOVÉ VYMEZENÍ SPRÁVNÍHO PRÁVA	11
ČLENĚNÍ SPRÁVNÍHO PRÁVA	11
<i>Správní právo hmotné</i>	11
<i>Správní právo procesní</i>	12
<i>Správní právo trestní</i>	12
<i>Správní právo organizačně-kompetenční</i>	12
PRAMENY SPRÁVNÍHO PRÁVA	12
<i>Nejdůležitější právní normy České republiky</i>	13
<i>Správní řád</i>	13
SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ	13
POJMOVÉ VYMEZENÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY	14
<i>Funkce a fungování veřejné správy</i>	15
<i>Členění veřejné správy</i>	15
<i>Metody působení veřejné správy</i>	16
ZROD STÁTU A VÝVOJ VEŘEJNÉ SPRÁVY	17
<i>Předpoklady pro vznik státu</i>	17
<i>První státní útvary</i>	17
<i>Středověká správa</i>	18
<i>Období novověku</i>	18
HISTORIE VEŘEJNÉ SPRÁVY V ČESKÝCH ZEMÍCH	19
<i>Státní a veřejná správa na našem území do roku 1918</i>	19
<i>Státní a veřejná správa po založení Československa po roce 1918</i>	20
<i>Státní a veřejná správa na našem území po roce 1939</i>	20
<i>Státní a veřejná správa na našem území po roce 1945</i>	20
<i>Státní a veřejná správa na našem území po roce 1989</i>	22
<i>Současná podoba státní a veřejné správy České republiky</i>	22
VZTAH VEŘEJNÉ SPRÁVY K MOCI ZÁKONODÁRNÉ A SOUDNÍ	24
REALIZACE ČINNOSTI VEŘEJNÉ SPRÁVY	26
SUBJEKTY VEŘEJNÉ SPRÁVY	26
<i>Vymezení pojmu subjekt veřejné správy</i>	26
<i>Role státu ve veřejné správě</i>	26
<i>Role veřejnoprávní korporace ve veřejné správě</i>	27
<i>Veřejný ústav</i>	27
<i>Veřejný podnik</i>	27
<i>Státní fondy</i>	27
VYKONAVATELE VEŘEJNÉ SPRÁVY	28
<i>Vymezení pojmu vykonavatel veřejné správy</i>	28
STÁTNÍ SPRÁVA	28
<i>Členění státní správy v ČR</i>	28
<i>Orgány státní správy</i>	29
SAMOSPRÁVA	30
<i>Zájmová samospráva</i>	30
<i>Územní samospráva</i>	31
<i>Obec</i>	31
<i>Typy obcí</i>	31
<i>Kraje a jejich funkce v oblasti samosprávy</i>	32
<i>Regiony soudržnosti</i>	33

CÍLE A METODY PŮSOBENÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY	33
<i>Metody směřující k naplnění cílů a úkolů veřejné správy</i>	34
<i>Rozdělení metod veřejné správy</i>	34
FORMY REALIZACE VEŘEJNÉ SPRÁVY	35
INDIVIDUÁLNÍ A NORMATIVNÍ SPRÁVNÍ AKTY	35
<i>Individuální správní akty</i>	35
<i>Normativní správní akty</i>	36
DOHODY SPRÁVNĚ PRÁVNÍHO CHARAKTERU	36
FAKTICKÉ ÚKONY S PŘÍMÝMI PRÁVNÍMI DŮSLEDKY	36
ZÁRUKY ZÁKONNOSTI VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	38
ZÁKONNOST VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ.....	38
<i>Princip zákonnosti a zásada legitimacy</i>	38
<i>Záruky zákonnosti</i>	39
PRÁVNÍ ZÁRUKY ZÁKONNOSTI	39
<i>Kontrola veřejné správy</i>	39
<i>Zrušení, změna a sistace vadných správních aktů</i>	41
PRÁVO NA PŘÍSTUP K INFORMACÍM	41
ODPOVĚDNOST ZA PORUŠOVÁNÍ PRÁVNÍ POVINNOSTI.....	42
PŘÍMÉ DONUCENÍ KE SPLNĚNÍ PRÁVNÍCH POVINNOSTÍ.....	42
NEČINNOST VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	42
PETICE A STÍŽNOSTI.....	43
<i>Petice</i>	43
<i>Stížnosti</i>	43
VNITŘNÍ SPRÁVA	45
VYMEZENÍ POJMU VNITŘNÍ SPRÁVA	45
<i>Původní podoba vnitřní správy státu</i>	45
<i>Základní rozčlenění vnitřní správy</i>	45
ORGANIZACE VNITŘNÍ SPRÁVY	45
<i>Ústřední a další instituce působící ve vnitřní správě</i>	45
PRAMENY PRÁVA VNITŘNÍ SPRÁVY	46
MATRIKY	46
<i>Matriční úřady</i>	46
<i>Matriční knihy, doklady a sbírky listin</i>	47
EVIDENCE OBYVATEL A TRVALÝ POBYT	47
<i>Registr obyvatel</i>	47
<i>Trvalý pobyt a jeho změny</i>	47
OBČANSKÝ PRŮKAZ	48
<i>Občanský průkaz se strojově čitelnými údaji</i>	48
<i>Občanský průkaz bez strojově čitelných údajů</i>	48
<i>Žádost o vydání občanského průkazu</i>	48
CESTOVNÍ DOKLADY	49
<i>Cestovní pas</i>	49
<i>Další druhy cestovních dokladů</i>	50
POBYT CIZINCŮ NA ÚZEMÍ ČR	50
<i>Podmínky pro vstup cizinců na území České republiky</i>	50
<i>Vízum</i>	51
NABÝVÁNÍ A POZBYVÁNÍ STÁTNÍHO OBČANSTVÍ	51
REALIZACE PRÁVA SHROMAŽĎOVACÍHO A SDRUŽOVACÍHO	52
<i>Význam a odlišnosti shromažďovacího a sdružovacího práva</i>	52
STÁTNÍ SYMBOLY ČESKÉ REPUBLIKY	52
ARCHIVNICTVÍ.....	53
<i>Pojmy z oblasti archivnictví</i>	53
<i>Přístupnost archiválií</i>	54
<i>Archivní síť ČR</i>	54

ŽIVNOSTENSKÁ SPRÁVA.....	56
ORGANIZACE A VÝKON ŽIVNOSTENSKÉ SPRÁVY	56
Právní úpravy vymezující oblast živnostenské správy	56
Podstata živnosti	56
SPRÁVNÍ ORGÁNY PŮSOBÍCÍ V OBLASTI ŽIVNOSTENSKÉ SPRÁVY	56
Živnostenský úřad a živnostenský rejstřík obecně.....	56
Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR	57
Krajské a obecní živnostenské úřady	57
PODMÍNKY PROVOZOVÁNÍ ŽIVNOSTI	57
Všeobecné podmínky provozování živnosti.....	57
Zvláštní podmínky provozování živnosti.....	57
ROZDĚLENÍ ŽIVNOSTÍ.....	58
Ohlašovací živnosti.....	58
Koncesované živnosti.....	58
VZNIK, ROZSAH A ZÁNİK ŽIVNOSTENSKÉHO OPRAVNĚNÍ.....	58
Vznik živnostenského oprávnění	58
Rozsah živnostenského oprávnění	59
Zánik živnostenského oprávnění.....	59
ŽIVNOSTENSKÝ REJSTŘÍK	59
KONTROLA NA ÚSEKU ŽIVNOSTENSKÉ SPRÁVY	59
Kompetence živnostenské správy při kontrolní činnosti	60
Kontrolní úkony v oblasti živnostenské správy	60
SPRÁVA ZAMĚŠTNANOSTI	62
ORGANIZACE SPRÁVY ZAMĚŠTNANOSTI.....	62
Právní úpravy vymezující oblast správy zaměstnanosti	62
SPRÁVNÍ ORGÁNY PŮSOBÍCÍ V OBLASTI SPRÁVY ZAMĚŠTNANOSTI	62
Orgány a další subjekty působící v oblasti správy zaměstnanosti	62
Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR	63
Úřad práce ČR	63
ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚŠTNÁNÍ.....	63
Instituce zprostředkovávající zaměstnání.....	63
Uchazeči o zaměstnání a jejich evidence.....	64
PODPORA V NEZAMĚŠTNANOSTI.....	64
Příčiny a druhy nezaměstnanosti.....	65
Podmínky poskytnutí podpory v nezaměstnanosti	65
REKVALIFIKACE	66
Zařízení zajišťující programy rekvalifikací	66
Podmínky rekvalifikace.....	66
POVINNOSTI ZAMĚŠTNAVATELŮ.....	67
Obecné povinnosti zaměstnavatele na úseku zaměstnanosti	67
Obsazování volných pracovních míst zahraničními pracovníky.....	67
KONTROLA NA ÚSEKU ZAMĚŠTNANOSTI.....	67
Státní úřad inspekce práce /oblastní inspektoráty práce.....	67
Celní úřady a jejich činnost v oblasti zaměstnanosti.....	68
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.....	68
Generální ředitelství úřadu práce / krajské pobočky úřadu práce.....	68
Další postup orgánu kontroly při zjištění nedostatků v oblasti zaměstnanosti	68
SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ.....	70
SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ Z HISTORICKÉHO POHLEDU.....	70
PRÁVNÍ ÚPRAVY VYMEZUJÍCÍ OBLAST SPRÁVY SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ	71
SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ V SOCIÁLNÍM SYSTÉMU	72
Faktory ovlivňující koncepci sociálního zabezpečení	72
ORGÁNY SPRÁVY SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ.....	72
Výčet nejvýznamnějších státních orgánů sociálního zabezpečení.....	73
Působnost Ministerstva práce a sociálních věcí v oblasti sociálního zabezpečení	73
Česká správa sociálního zabezpečení	73
Okresní správy sociálního zabezpečení.....	73

PILÍŘE SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ V ČR.....	74
<i>Sociální pojištění</i>	74
<i>Sociální podpora</i>	76
<i>Pomoc v hmotné nouzi</i>	77
SPRÁVA ZDRAVOTNICTVÍ	80
PRÁVNÍ PRAMENY UPRAVUJÍCÍ OBLAST SPRÁVY ZDRAVOTNICTVÍ	80
ORGANIZACE SPRÁVY ZDRAVOTNICTVÍ	80
<i>Výčet nejvýznamnějších státních orgánů v oblasti zdravotnictví</i>	80
<i>Význam a působnost Ministerstva zdravotnictví</i>	80
<i>Orgány krajů a obcí s rozšířenou působností působící v oblasti zdravotnictví</i>	81
<i>Krajské hygienické stanice</i>	81
<i>Hlavní instituce na úseku samosprávy ve zdravotnictví</i>	81
ZDRAVOTNÍ PÉČE	81
<i>Hlavní oblasti zdravotní péče</i>	81
<i>Složky základní zdravotní péče</i>	82
SOUSTAVA ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍ	82
<i>Rozdělení zdravotnických středisek podle právní úpravy</i>	83
ZDRAVOTNÍČTÍ PRACOVNÍCI.....	83
<i>Povinnosti zdravotnického pracovníka</i>	83
VEŘEJNÉ ZDRAVÍ A JEHO OCHRANA.....	84
<i>Vymezení pojmu veřejné zdraví</i>	84
<i>Ohrožení veřejného zdraví</i>	84
<i>Orgány působící v oblasti ochrany veřejného zdraví</i>	84
VEŘEJNÉ ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	84
<i>Plátcí pojistného na zdravotní pojištění</i>	84
<i>Subjekty veřejného zdravotního pojištění v ČR</i>	84
<i>Vznik a zánik zdravotního pojištění</i>	85
<i>Práva pojištěnce</i>	85
ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNY	85
<i>Všeobecná zdravotní pojišťovna</i>	85
SPRÁVA ŠKOLSTVÍ.....	87
POSTAVENÍ A VÝZNAM ŠKOLSTVÍ VE SPOLEČNOSTI	87
PRÁVNÍ PRAMENY UPRAVUJÍCÍ OBLAST ŠKOLSTVÍ.....	87
ORGÁNY STÁTNÍ SPRÁVY A SAMOSPRÁVY VE ŠKOLSTVÍ.....	88
<i>Výčet nejvýznamnějších státních orgánů v oblasti školství</i>	88
<i>Význam a působnost Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy</i>	88
<i>Poslání a činnost České školní inspekce</i>	88
<i>Hlavní instituce na úseku samosprávy ve školství</i>	89
CHARAKTER VZDĚLÁVACÍHO SYSTÉMU V ČR	89
<i>Předškolní výchova</i>	89
<i>Základní škola</i>	90
<i>Střední škola</i>	90
<i>Vysoká škola</i>	92
SPRÁVA KULTURY	94
DEFINICE KULTURY	94
SYSTÉM KULTURY	94
PRÁVNÍ ÚPRAVA SPRÁVY KULTURY	95
ORGANIZACE SPRÁVY KULTURY.....	95
<i>Výčet nejvýznamnějších státních orgánů působících v oblasti kultury</i>	95
<i>Význam a působnost Ministerstva kultury</i>	95
<i>Význam a úkoly Památkové inspekce</i>	95
<i>Národní památkový ústav</i>	95
<i>Hlavní instituce na úseku samosprávy v oblasti kultury</i>	96
KNIHOVNY	96
<i>Veřejné knihovny</i>	96
<i>Vysokoškolské knihovny</i>	96
<i>Specializované knihovny</i>	97

Zámecké knihovny	97
Školní knihovny	97
MUZEA A GALERIE	97
KULTURNÍ PAMÁTKY	97
Národní kulturní památky	98
Památkově chráněná území	98
Péče o kulturní památky	99
Prodej a vývoz předmětů kulturní hodnoty.....	99
PERIODICKÝ TISK A NEPERIODICKÉ PUBLIKACE.....	99
Periodický tisk	99
Neperiodický tisk	100
PROVOZOVÁNÍ ROZHLASOVÉHO A TELEVIZNÍHO VYSÍLÁNÍ	100
SPRÁVA CÍRKVÍ.....	100
BEZPEČNOSTNÍ SPRÁVA STÁTU.....	103
ZÁKLADNÍ POJMY Z OBLASTI BEZPEČNOSTI STÁTU.....	103
Bezpečnost – její definice a podoby	103
Bezpečnostní sbory v České republice.....	104
PRÁVNÍ ÚPRAVA SPRÁVY BEZPEČNOSTI	104
ORGANIZACE POLICEJNÍ SPRÁVY A SPRÁVY OBRANY STÁTU.....	104
POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	105
Organizace Policie ČR.....	105
Činnost a úkoly Policie ČR v oblasti zajišťování bezpečnosti	105
Spolupráce Policie ČR s mezinárodními organizacemi.....	106
Pracovní a služební poměr u Policie ČR.....	106
OBECNÍ POLICIE	106
OZBROJENÉ SÍLY ČESKÉ REPUBLIKY.....	107
Rozdělení ozbrojených sil České republiky	107
Vojenská kancelář prezidenta republiky.....	107
Hradní stráž	107
OBRANA ČESKÉ REPUBLIKY.....	108
Právní předpisy upravující oblast obrany ČR.....	108
Výčet nejvýznamnějších orgánů zabezpečující obranu ČR.....	108
ARMÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	109
Organizace Armády ČR.....	109
Postavení, činnost a úkoly příslušníků Armády ČR.....	109
Aktivní záloha Armády ČR	110
BRANNÁ POVINNOST	110
CIVILNÍ OCHRANA ČR	110
POUŽITÁ A DOPORUČENÁ LITERATURA	112